

Handleplan 2020

Idræts- og fritidspolitik

Kultur & Borgerserviceafdelingen, Silkeborg Kommunes
Idræts- og Fritidspolitik 2017-2024

Indhold

Silkeborg som idræts- og fritidskommune.....	3
Idræts- og fritidspolitikken 2017-2024	4
Handleplan 2020	5
SPOR 1: Et idræts- og fritidsliv i udvikling	7
Foreningsaktiviteter	7
DBU Velfærdsalliance - Fodbold for piger	7
Lokaldysten.....	7
Understøttelse af nye idrætsgrene	8
Strategi for esport.....	8
SPOR 2: Partnerskaber.....	9
Partnerskab om velfærdsudfordringer.....	9
Sundhed for livet	9
Idræt og integration	9
Åben skole – partnerskab mellem skole og forening	10
Skolestævner i håndbold og fodbold	10
SPOR 3: Fysiske rammer inde og ude	10
Udarbejdelse af facilitetsstrategi	10
Facilitetsstrategi	10
Udnyttelse af kommunale faciliteter	11
Udnyttelse af haller og sale	11
SPOR 6: Kompetenceudvikling af idræts- og fritidslivet	11
Kurser udbudt af Silkeborg Kommune	11
Foreningskurser til frivillige ledere.....	11

Silkeborg som idræts- og fritidskommune

I Silkeborg Kommune har vi et rigt udvalg af tilbud og aktiviteter indenfor idræt og fritid, som er skabt og drevet af frivillige ildsjæle. Den samhørighed, som findes blandt de frivillige og i foreningerne, er afgørende for at skabe sammenhængskraft i vores kommune.

På den måde bliver idræts- og fritidslivet en essentiel og bærende del af livsnerven i Silkeborg Kommune. Det er her, vi finder mulighederne for at fordybe os og deltage i betydningsfulde aktiviteter og fællesskaber, som er en værdisættende del af "det gode liv".

I Silkeborg Kommune prioriterer vi derfor idræts- og fritidslivet meget højt og yder både tilskud til lokaler, aktiviteter, uddannelse og nye projekter mv. Vi understøtter desuden aktiviteter og faciliteter, vi faciliterer udvikling og nye initiativer samt igangsætter og leder projekter fra start til slut – ofte i samarbejde med foreningslivet.

Det er vores ambition, at idræts- og fritidsmulighederne i vores kommune er blandt de bedste i landet. Vi vil, at idræt og fritidsaktiviteter er en naturlig del af enhver silkeborgborgers hverdag.

Idræts- og fritidspolitikken 2017-2024 er dermed vores bud på, hvordan idræts- og fritidsaktiviteter når ud til alle borgere i Silkeborg Kommune og samtidig indfrier kommunens overordnede vision om at skabe et dynamisk fællesskab med unikke udfoldelsesmuligheder for alle.

Idræts- og fritidspolitikken 2017-2024

Visionen for Silkeborg Kommunes idræts- og fritidspolitik er at skabe et mangfoldigt idræts- og fritidsliv med attraktive og unikke muligheder for oplevelser. Politikken skal styrke og udvikle det i forvejen stærke idræts- og fritidsliv, vi har i kommunen.

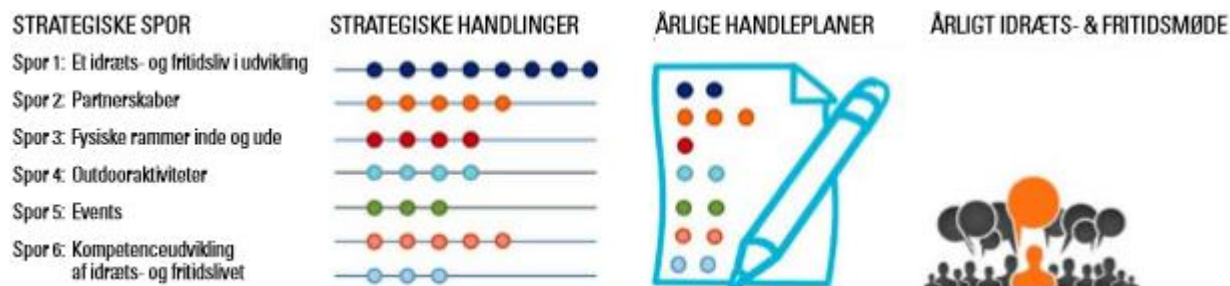
Politikken skal støtte op om nye og flere aktiviteter og faciliteter, som kan møde borgernes stadigt større ønsker til en aktiv fritid, og samtidig skal den rumme det brede, det skæve, det elitære og alt det indimellem. Politikken skal vise, at Silkeborg er en kommune, der både kan og vil udvikle idræts- og fritidslivet på alle fronter.

Idræts- og fritidspolitikken skal appellere bredt til borgere, frivillige foreninger etc., så alle har mulighed for at være med i udviklingen af vores fælles idræts- og fritidsliv. Derfor bygger politikken på dialog, netværk og samskabelse mellem kommune, foreninger og andre relevante aktører på idræts- og fritidsområdet.

Idræts- og fritidspolitikken rummer seks strategiske spor, der har et langsigtet perspektiv frem mod 2024:

- 1. Et idræts- og fritidsliv i udvikling.**
- 2. Partnerskaber.**
- 3. Fysiske rammer inde og ude.**
- 4. Outdooraktiviteter¹.**
- 5. Events¹.**
- 6. Kompetenceudvikling af idræts- og fritidslivet.**

Illustrationen herunder viser, hvordan hvert strategisk spor i idræts- og fritidspolitikken indeholder et antal strategiske handlinger. I de årlige handleplaner udvælges 1-3 handlinger fra hvert område til gennemførelse.

¹ Sporene 4 og 5 omkring outdooraktiviteter og events varetages henholdsvis af Silkeborg Kommunes outdoorsekretariat og af kommunens eventkoordinator. Både outdoorsekretariat og eventkoordinator er kommet til efter, at idræts- og fritidspolitikken blev udarbejdet.

Handleplan 2020

Handleplanen 2020 skal nå hele vejen rundt om idræts- og fritidsområdet. Med udgangspunkt i de seks nævnte strategiske spor i idræts- og fritidspolitikken beskriver nærværende handleplan indsatser og projekter for 2020. Alle indsatser og projekter uddybes yderligere på de kommende sider.

Handleplanen er blevet til med input fra Fritidsrådet, idræts- og fritidsteamet i Kultur- og Borgerserviceafdelingen og fra Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget. Handleplanen er underlagt en prioritering, hvorfor det ikke nødvendigvis er alle af idræts- og fritidspolitikens strategiske spor, som hvert år nævnes med konkrete handlinger.

Baggrunden for de otte valgte projekter, som iværksættes i handleplanen 2020, er flere større undersøgelser og initiativer, som indvirker på idræts- og fritidslivet nationalt såvel som lokalt.

Fysisk aktivitet og stillesiddende adfærd blandt 11-15-årige

Blandt andet viser en måling fra Sundhedsstyrelsen² fra august 2019, at børn og unge bevæger sig alt for lidt. Kun 26 procent af de 11-15-årige lever op til anbefalingen om mindst en times fysisk aktivitet om dagen. De 11-15-årige sidder og ligger i gennemsnit 11 vågne timer hver dag, viste undersøgelsen.

Med projekterne "Fodbold for piger" og "Skolestævner i håndbold og fodbold", vil vi derfor sætte fokus på fysisk aktivitet blandt børn og unge, inspirere til deltagelse i foreningsliv og dermed modvirke stillesiddende adfærd.

Bevæg dig for livet - Danmark skal være verdens mest aktive nation i 2025

Med partnerskabsaftalen "Bevæg dig for livet" mellem DIF og DGI er visionen, at Danmark skal være verdens mest aktive nation. Ambitionen er, at 75 % af danskerne skal dyrke idræt, og at 50 % af befolkningen skal dyrke idræt i en forening. Den ambition vil vi gerne være med til at indfri i Silkeborg Kommune.

Gennem projekterne "Lokaldysten", "Sundhed for livet", "Idræt og integration" og "Foreningskurser til frivillige ledere" sætter vi fokus på at inddrage nye målgrupper i foreningslivet samt at udvikle foreningerne til at tage nye målgrupper ind og lave nye aktiviteter/udvikling i foreningen, så vi kan få flere aktive borgere.

Faciliteter til alle

Gode faciliteter er naturligt grundlag for, at både voksne, unge og børn deltager i idræts- og fritidsaktiviteter. Vi sætter derfor også fokus på faciliteter i handleplanen 2020.

Med projekterne omkring "Facilitetsstrategi" og "Udnyttelse af haller og sale" skal vi således sikre, at kommunens faciliteter benyttes bedst muligt, så alle borgere har lige adgang. Samtidig skal vi sikre, at nye idræts- og fritidsfaciliteter matcher borgernes efterspørgsel.

Væsentligste samarbejdspartnere

På tværs af alle indsatserne i handleplanen er både Idrætsrådet i Silkeborg Kommune, Børne-

---

² <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2019/Fysisk-aktivitet-og-stillesiddende-adfaerd-blandt-11-15-aarige>

og Ungdomsorganisationernes Samråd og Aftenskolernes Samvirke væsentlige samarbejdspartnere.

De tre organisationer repræsenterer således det folkeoplysende foreningsområde, som er rammen for Idræts- og Fritidspolitikken og dermed også for den indeværende handleplan 2020.

Organisationerne inddrages således undervejs i de projekter og initiativer, hvor det giver mening. De er således ikke nævnt i alle af handleplanens initiativer, men betragtes i stedet som en del af rygraden i såvel politikken som i handleplanen.

SPOR 1: Et idræts- og fritidsliv i udvikling

Foreningsaktiviteter

DBU Velfærdsalliance - Fodbold for piger

Silkeborg Kommune har indgået en Velfærdsalliance med DBU. Alliancen løber over tre år og indeholder en række projekter og initiativer, som skal styrke fodbold i foreningsregi i Silkeborg Kommune. Velfærdsalliancens indhold indtænkes som en naturlig del af handleplanen.

Første projekt er "Fodbold for piger", som løber indtil medio 2021. Formålet med projektet er at få flere piger i alderen 6-12 år til at spille fodbold i Silkeborg kommune. Projektet skal understøtte klubberne i organiseringen af og strategien omkring mere pigefodbold.

Projektet indeholder en række initiativer, som afvikles i samarbejde med DBU. Således både netværksaktiviteter, trænerkurser og -inspiration, fælles træning, klubarrangementer og events med fokus på pigefodbold etc.

I projektet indgår både eliteSilkeborg og Idrætsrådet i Silkeborg Kommune som yderligere bidragsydere i forhold til både sparring, rekruttering og understøttelse af de involverede foreninger.

Succeskriteriet er deltagelse af 10 fodboldklubber på tværs af kommunen, 25 nye forældretrænere på C1-niveau og minimum 50 nye pigespillere i klubberne efter endt projektperiode.

Projektet evalueres medio 2021, hvorefter Velfærdsalliancens kommende indsatser planlægges.

Lokaldysten

Vi vil igangsætte og afvikle projektet "Lokaldysten" i fem lokalsamfund i Silkeborg Kommune i 2020. Lokaldysten er en motionsevent for lokalområder som i udgangspunkt har under 2000 indbyggere. Lokaldysten har fokus på lokalt ejerskab, lokale ressourcer, bredde og fællesskab.

Lokalområderne dyster mod hinanden i at gå, cykle og/eller løbe længst muligt. Antallet af km opgøres i antal runder, som byerne tilbagelægger på forskellige distancer. Vinderen er den by/lokalområde, der opnår flest runder og dermed flest tilbagelagte km pr. indbygger.

Projektet lægger op til, at deltagerne bevæger sig, hvorfor den umiddelbare værdiskabelse er øget motion og sundhed. Dertil kommer, at projektet samler lokalsamfundet og derved skaber fællesskab og sammenhold lokalt. Alle deltagende lokalsamfund modtager en pengepræmie for deltagelse. Præmien skal bruges på lokale udviklingsprojekter.

Succeskriteriet er fem deltagende lokalsamfund, 1500 deltagere på tværs af lokalsamfundene, som samlet set tilbagelægger 15.000 km.

Projektet afvikles med relevante kommunale afdelinger og i samarbejde med DGI Midtjylland. Projektet evalueres ultimo 2020 med henblik på en videreførelse og skalering med flere deltagende lokalsamfund/byer i 2021.

Understøttelse af nye idrætsgrene

Idræts- og fritidslivet er under konstant forandring. Nye idrætter og bevægelsestendenser opstår, kommer og går. Nogle lever længere end andre og bliver til bæredygtige foreningstilbud eller lever videre i bedste velgående som selvorganiserede aktiviteter.

Uanset organiseringsform er det Silkeborg Kommunes opgave at gribe de nye tendenser og understøtte nye tiltag og idrætsformer, hvad enten det angår facilitetsudvikling, aktivitetsudvikling eller noget tredje.

Eksempler er skatepark og discgolf-bane, som Silkeborg Kommune har etableret i løbet af 2019. I 2020 skal vi fortsat være på forkant med udviklingen af de faciliteter, så brugen af faciliteterne forbliver høj. I tilfældet med skateparken vil vi sammen med brugerne afvikle mindre konkurrencer og events. Og på discgolf-banen vil vi understøtte Søhøjlandets Discgolf Klub i at tiltrække nye medlemmer, i at samarbejde med skoler og institutioner samt i at afvikle stævner og konkurrencer.

Og vi skal fremadrettet stå klar, når nye aktiviteter opstår, når foreningerne henvender sig med nye tiltag og mulige projekter. I den forbindelse har vi Silkeborg Kommunes udviklingspulje, som vi vejleder og rådgiver omkring. Udviklingspuljen støtter netop nye initiativer og tiltag i foreningsregi.

Strategi for esport

Den øgede digitalisering forårsager grundlæggende forandringer i samfundet. Digitale tjenester såsom Netflix og Spotify har ændret måden, vi forbruger kultur og underholdning på, og på få år er esporten³ gået fra at være en mindre sidehobby for unge gamere i små grupper til et globalt mangfoldigt system af professionelle klubber, sportsorganisationer, sponsorer, virksomheder, fans og spilleglade mennesker i alle aldre⁴.

Gaming og esport er i kraftig vækst. Ifølge Danmarks Statistik⁵ spiller 52 pct. af mænd og 50 pct. af kvinder over 16 år digitale spil på mobilen, computeren eller spillekonsollen, og hver fjerde dansker spiller digitale spil dagligt eller næsten dagligt. Ligeledes viser DR's Medieforskning (2017) af danskernes medievaner, at op til 96 pct. af danske teenagedrenge spiller computerspil.

I Silkeborg Kommune har vi flere foreninger, som er gået aktivt ind i sporten og har oprettet underafdelinger for esport. Med udarbejdelse af en strategi for esport vil vi samle aktørerne og undersøge, hvordan esporten trives i kommunen for herefter at lægge en plan indeholdende prioriteringer for den fortsatte udvikling af sporten i Silkeborg Kommune.

Arbejdet med en strategi for esport igangsættes medio 2020 med forventelig færdiggørelse ultimo 2020.

---

³ Esport er en sammentrækning af ordene elektronisk og sport og dækker over organiseret dyrkelse af computer- eller konsolspil som konkurrenceform med turneringer, tilskuere, præmier og rangering af spillerne. Gaming dækker hobbybaseret spil af elektroniske/digitale spil, enten gennem konsoller, computere, mobiltelefoner eller et andet medium.

⁴ Kulturministeriets nationale strategi for esport.

⁵ Kulturvaneundersøgelsen 4. kvartal 2018. Tallene refererer til voksne over 16 år.

SPOR 2: Partnerskaber

Partnerskab om velfærdsudfordringer

Sundhed for livet

For mange borgere kan det være en stor udfordring at fastholde en aktiv livsstil efter endt forløb i det kommunale sundhedshus. Mange borgere falder således tilbage i inaktivitet, når forløbet er slut og må starte forfra enten i Sundhedshuset eller forblive inaktive og måske udvikle livsstilsygdomme som følge deraf.

Forskning viser, at deltagelse i forpligtende fællesskaber giver både mental og fysisk sundhed på både kort og lang sigt. Gennem projektet "Sundhed for livet" vil vi derfor forsøge at imødekomme frafaldet i aktivitet efter borgernes forløb i Sundhedshuset ved at inddrage nærmiljøet i form af foreningslivet og derved lave brobygning til et blivende idrætstilbud.

I 2019 har vi lavet aftaler med to foreninger, som i en toårig periode forpligter sig til at samarbejde med sundhedshuset om at tage imod borgere, der har været igennem et rehabiliterende sundhedsforløb.

I 2020 vil vi starte op med brobygning og henvise borgerne ud i foreningerne. Samtidig vil vi arbejde med at udvide tilbuddet, så det omfatter foreninger fordelt rundt i hele kommunen. Og samtidig omfatter aktiviteter, som er nye og/eller anderledes, end noget borgerne tidligere har stiftet bekendtskab med. Eksempler kunne være discgolf og SUP.

Succeskriteriet er, at 50 borgere fra Sundhedshuset skal henvises til foreningstilbud, og at minimum halvdelen fortsætter og bliver en fast del af foreningerne.

Projektet evalueres ultimo 2020. På sigt er målet at videreudvikle projektet til en fast indsats med yderligere foreningstilbud fordelt rundt i hele kommunen.

Idræt og integration

Silkeborg Kommune har indgået et partnerskab med Dansk Flygtningehjælp. En del af afsættet for partnerskabet er Dansk Flygtningehjælps pulje til kontingentstøtte til fritidsaktiviteter, "Fritidspuljen". Puljen giver støtte til flygtningebørn under 18 år, som har mindst én forælder på integrationsydelse.

Indtil videre har puljen desværre haft en særlig lav søgning og indløsningsgrad i Silkeborg Kommune. Eksempelvis søgte blot 65 børn fritidspuljen i 2018, hvoraf 54% blev godkendt og kun 29% indløst. Potentialet for at få flere børn til at søge puljen er større, og det samme er potentialet for at hæve indløsningsgraden.

For at øge kendskabet til Fritidspuljen og dermed hæve indløsningsgraden og få flere flygtningebørn ud i foreningslivet laver vi sammen med Dansk Flygtningehjælp en målrettet indsats med forældre- og foreningsmøder på udvalgte skoler, som har en stor koncentration af flygtningebørn.

I 2019 afholdt vi møde på Dybkærskolen med deltagelse af områdets foreninger. Formålet med mødet var at skabe bro mellem flygtningeforældre og -børn og samtidig synliggøre muligheden for at få kontingentstøtte til foreningsaktiviteten gennem fritidspuljen.

I 2020 fortsætter vi projektet med målet om at afvikle forældre- og foreningsmøder på Sølyst-, Langsø- og Kjellerup Skole. Med i samarbejdet er DGI Midtjylland, som klæder foreningerne på til at deltage i projektet, og medarbejderne i de respektive boligsociale helhedsplaner som kender til målgruppen; flygtningefamilier og -børn.

Succeskriteriet for indsatsen er, at indløsningsgraden af godkendt støtte fra fritidspuljen hæves til minimum 50 %.

Sammen med Dansk Flygtningehjælp og DGI Midtjylland evalueres på indsatsen ultimo 2020.

Åben skole – partnerskab mellem skole og forening

Skolestævner i håndbold og fodbold

I samarbejde med DGI Midtjylland og Silkeborg Kommunes skoleafdeling vil vi afvikle to skolestævner i henholdsvis håndbold og fodbold i efteråret 2020. Begge stævner er en del af en igangværende indsats af henholdsvis DGI Midtjylland med håndboldstævner i Viborg og Silkeborg og af Skoleafdelingen med et fodboldstævne for kommunes skoler.

Begge arrangementer har dog potentiale til at blive større og nå bredere ud. Og særligt nå ud til det lokale foreningsliv.

Sammen med de respektive parter vil vi derfor understøtte begge stævner, brede dem yderligere ud til flere skoler og involvere foreningslivet. Sammen med foreningerne skal vi tilbyde deltagende skoler et forberedende forløb til stævnerne, og efterfølgende skal foreningerne stå klar til at modtage mulige nye medlemmer efter stævnet.

Begge stævner evalueres ultimo 2020 med fokus på antal deltagende skoler samt deltagende foreninger. Succeskriteriet er, at 20 skoler deltager i stævnerne, samt at minimum 15 foreninger deltager.

SPOR 3: Fysiske rammer inde og ude

Udarbejdelse af facilitetsstrategi

Facilitetsstrategi

Et idræts- og fritidsliv i konstant udvikling stiller nye og forskelligartede krav til Silkeborg Kommunes idræts- og fritidsfaciliteter.

I forlængelse af arbejdet med udarbejdelse af en helhedsplan for Søholt Idrætspark og med afsæt i outdoor-masterplanen samt bevillingsmålet omkring "de fysiske rammer i fremtidens idrætsfaciliteter skal understøtte nye idræts- og bevægelsesformer og trends ift. organisering" vil vi derfor påbegynde arbejdet med at udarbejde en facilitetsstrategi for eksisterende samt nye idræts- og fritidsfaciliteter i Silkeborg Kommune. Strategien skal undersøge behovet for etablering af nye faciliteter samt prioritere udviklingen af de eksisterende faciliteter.

Facilitetsstrategien igangsættes under Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget med en efterfølgende bred involveringsproces.

Facilitetsstrategien skal igangsættes umiddelbart efter, at helhedsplanen for Søholt Idrætspark er færdiggjort. Forventeligt medio 2020. Facilitetsstrategien udarbejdes i samarbejde med

relevante lokale, regionale og nationale parter (eksempelvis Idrætsrådet, DGI Midtjylland og DIF).

Udnyttelse af kommunale faciliteter

Udnyttelse af haller og sale

I 2019 satte vi gang i et pilotprojekt med det formål at undersøge udnyttelsesgraden i et udvalg af de kommunale haller og sale.

I 2019 tog vi første skridt med en kortlægning af andre kommuners erfaringer med mulige systemer, som kan afdække aktiviteten⁶ i haller og sale. Næste skridt er at vælge et system og etablere det i udvalgte haller og sale i Silkeborg Kommune. Udvælgelsen og etablering foretages ultimo 2019/primo 2020. Den praktiske undersøgelse følger således herefter og løber efter planen i fire måneder fra primo 2020 til og med medio 2020.

Undersøgelsen samles i en opsamling indeholdende fremtidige perspektiver på resultaterne, som lægges frem til Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget medio 2020. Idrætsrådet orienteres om resultaterne og inddrages i arbejdet med opsamlingen og med perspektiverne på resultaterne. Resultaterne tages desuden med i arbejdet med facilitetsstrategien.

SPOR 6: Kompetenceudvikling af idræts- og fritidslivet

Kurser udbudt af Silkeborg Kommune

Foreningskurser til frivillige ledere

Vi vil igangsætte en årligt tilbagevendende kursusrække henvendt til frivillige ledere i kommunens idræts- og spejderforeninger (og aftenskoler).

Formålet er at styrke og udvikle de frivillige ledere, så de oplever et kompetenceløft i forhold til at være frivillig leder. Samtidig er formålet at gøre det nemmere for foreninger at tiltrække frivillige ledere gennem attraktive kurser.

Der skal afholdes mellem 3-5 årlige kurser med et bredt organisatorisk sigte. Kurserne skal omhandle områder som blandt andet passer ind i indsætterne i indeværende handleplan, eksempelvis som at tage imod nye medlemmer med vidtrækkende hensyn, arbejde ind i en skolevirkelighed, tage imod flygtninge/indvandrere mv. Men det kan også være mere overordnede temaer som fundraising i foreningen, intern/ekstern kommunikation, kommunale tilskudsmuligheder mv.

Kurserne afvikles henover 2020 i samarbejde med Fritidsrådets parter, Idrætsrådet i Silkeborg Kommune, Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd og Aftenskolernes Samvirke.

Efter hvert kursus laves en evaluering i forhold til deltagernes udbytte. Evalueringerne samles i en årlig statusrapport, som skal tjene til at tilrette kurserne og indholdet, så de matcher foreningsledernes ønsker og behov.

---

⁶ "Aktiviteten" forstås her som (1) er faciliteten i brug? og (2) hvad er antallet af brugere?